

Bedenk een vernieuwend concept waardoor bewoners zich meer betrokken voelen bij het groen in hun buurt.

**Deadline: 17 januari 2010
Prijzengeld: € 5.000,-**

Introductie

InnovatieNetwerk ontwikkelt grensverleggende vernieuwingen in landbouw, agribusiness, voeding en groene ruimte en zorgt dat die door belanghebbenden in de praktijk worden gebracht. Het gaat om innovaties gericht op duurzame ontwikkeling met een focus op de langere termijn. Deze grensverleggende vernieuwingen zet InnovatieNetwerk in gang door het ontwikkelen van baanbrekende concepten die, eenmaal in praktijk gebracht, zorgen voor ingrijpende veranderingen. Deze veranderingen veronderstellen diverse omwentelingen in denken en doen.

Een van de themagebieden van InnovatieNetwerk is Gezonde Samenleving.

Gezonde Samenleving

Om de gezondheid van de samenleving te verbeteren kijken we o.a. naar de directe woonomgeving van mensen. Uit verschillende onderzoeken, ervaringen en verkenningen blijkt dat mensen zich beter voelen wanneer ze meer de regie over hun eigen leefomgeving hebben. Bij het voeren van de regie speelt invloed hebben op 'Groen in de buurt' een belangrijke rol.

We gaan in deze Battle aan de slag met de impasse die is ontstaan rond de kwaliteit van het openbaar groen in de directe woonomgeving, het *Nabije Groen*. Nabij Groen is het groen dat je kent als plantsoenen, berm, bomen, perken, plantenbakken en speeltuintjes. Nabij groen is aanwezig op je stoep, in je eigen straat, op de parkeerplaats, onderweg naar de buurtschool of de (buurt)winkel. Het is groen in je eigen buurt, op de bekende nabije plekken, waar mensen verblijven, passeren, spelen, rusten, ontmoeten.

Het ministerie van LNV heeft uitgesproken Nabij Groen graag samen met bewoners te willen vormgeven en zoekt actief naar manieren om dit te bereiken.

[www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1641050&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_document_id=110689&p_node_id=1952133&p_mode=BROWSE#groen in krachtwijken](http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1641050&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_document_id=110689&p_node_id=1952133&p_mode=BROWSE#groen%20in%20krachtwijken)

Aanleiding voor de Battle

Nabij Groen speelt, naast de bijdrage die het levert aan o.a. biodiversiteit en het fysieke omgevingsklimaat, een belangrijke rol in het gevoel van welbevinden en de sociale samenhang van en tussen buurtbewoners. Mensen waarderen een groene buitenruimte en vertoeven daar ook graag. Op die manier bewegen mensen als vanzelf en komen bewoners elkaar als vanzelf tegen. Nabij Groen bevordert daarmee de gezonde samenleving.

Er is evenwel steeds minder levend, bruikbaar, functioneel groen in de directe leefomgeving – de straat en de wijk waar mensen wonen. Nabij Groen dat past bij de leefwijze van bewoners in hun actuele buurtsamenstelling ontbreekt. De wijze waarop en de mate waarin Nabij Groen in buurten is ontworpen en aangebracht sluit vaak niet aan bij de behoefte van de bewoners van die buurt. Bewoners geven aan dat zij hun buurt niet groen genoeg vinden en het bestaande Nabije Groen onvoldoende aantrekkelijk is ingericht.

De overheid - en ook andere partijen zoals woningbouwcorporaties - onderschrijven het probleem, maar blijven in hun handelen vaak hangen in standaardoplossingen en procedures die geen directe input van de huidige buurtbewoners kennen.

Waarvoor is het een probleem?

Instanties (overheden en woningbouwverenigingen) en bewoners vervreemden van elkaar, hoewel beide met de beste bedoelingen handelen.

- *Instanties*
Overheden en woningbouwverenigingen weten onvoldoende wat bewoners willen. Zij nemen snel een onverschillige, klagende buurt waar en een gebrek aan betrokkenheid. De instanties nemen vanuit het perspectief van bewoners een 'betuttelende houding' aan: er worden regels gemaakt en er wordt bepaald wat 'goed voor u is'. Aanleg, onderhoud, herstel en handhaving vormen een grote kostenpost en bieden geen perspectief voor een duurzame oplossingswijze.
- *Bewoners*
Bewoners worden niet of voelen zich niet betrokken bij de manier waarop Nabij Groen wordt gerealiseerd. Zij vinden dat het groen in de buurt niet past bij wat ze willen. Ze vinden het tegelijk ook lastig om de instanties adequaat aan te spreken. Er ontstaat onverschilligheid en een gevoel van onveiligheid.

Wat zijn de gevolgen voor Nabij Groen?

Door de wijze waarop instanties en bewoners met elkaar omgaan, ontstaat een impasse: bewoners voelen zich niet verantwoordelijk voor het Nabije Groen, instanties nemen de verantwoordelijkheid helemaal over en 'leveren' een Nabije Groen waar de bewoners weinig tot geen band mee hebben. De plaatselijke overheid gaat bijvoorbeeld de vorm(geving) bepalen van het Nabije Groen: paaltjes, (verlaagde) stoepranden, poepbakken, prullenbakken, bankjes, oversteekplaatsen, groenperken, straatverlichting, bestrating, verkeers- en parkeerbeleid, groot en klein onderhoud, schoonmaak, vergunningen en regelgeving. En buurtbewoners raken gewend aan deze 'oplossingen' van hogerhand en nemen ze voor lief of tonen zich al gauw tevreden. Toch blijven er klachten over hangjongeren, vandalisme, onveiligheid, vervuiling, onbruikbaarheid, onderhoud en beheer.

Welke acties worden al ondernomen?

De overheid en woningbouwverenigingen stimuleren nu op tal van terreinen initiatieven om samenwerking tussen bewoners en professionals vorm te geven en te bevorderen.

We zien bijvoorbeeld dat gemeenten de bewoners steeds vaker bij zogeheten groene planvorming betrekken; een park of natuurgebied wordt samen met omwonenden en gebruikers ingericht. De overheid probeert vanuit **haar** kaders en groenbeleid bewoners te betrekken, hen actief op te zoeken en te wijzen op allerlei manieren waarmee de bewoners kunnen aanhaken. Daarmee wordt het toekomstige gebruik van een park gewaarborgd en is de inrichting zoveel mogelijk afgestemd op wensen van de gebruikers. De overheid houdt de regie.

Andere voorbeelden uit de praktijk:

- *Overheden die ruimte bieden aan bewoners om ideeën in te brengen:*
Utrecht kent het programma 'Groen moet je doen' dat bewoners activeert mee te denken en te doen (www.utrecht.nl/smartsite.dws?id=247803)
Den Haag heeft het stimuleringsproject 'Miljoen voor Groen' waarbij bewoners kunnen aangeven welk en hoe bestaande openbaar groen moet worden onderhouden en ingericht.. (www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Miljoen-voor-Groen.htm)
- *Procesondernemers die interactie tussen bewoners en 'overheid/professionals' bevorderen*
Bureau Buitenkans, het bureau van Hans Pijls dat uitvoering geeft aan participatieve groenprojecten (www.buitenkans.eu); Van Zon advies, het bureau van Ronald van Zon dat gezondheid en ruimtelijke ordening met elkaar in verband brengt. (www.ronaldvanzon.nl)

Op al deze inzet en initiatieven valt niets af te dingen maar ze lijken niet alle puzzelstukjes te bevatten om duurzaam de impasse te doorbreken.

(Mede-)Eigenaarschap

Met deze Battle willen we onderzoeken of het mogelijk is om bewoners (mede)eigenaar te maken van het groen in hun buurt. Dit eigenaarschap zie je bijvoorbeeld terug bij een Vereniging van Eigenaren, maar ook bij tennis- en golfverenigingen waar de leden zelf verantwoordelijk zijn voor het groen op en rond hun vereniging. Het groen op zulke verenigingen wordt over het algemeen zeer goed onderhouden!

Zou het mogelijk zijn om een dergelijke vorm van eigenaarschap ook toe te passen in jouw straat, wijk of buurt waardoor bewoners zich meer betrokken voelen en zelf verantwoordelijk zijn voor het groen in hun buurt?

De Battle

In deze Battle zijn we op zoek naar innovatieve, patroondoorbrekende concepten op het gebied van eigenaarschap waardoor bewoners niet alleen betrokken raken bij het Nabije Groen in hun buurt maar ook hiervoor verantwoordelijk zijn..

Houd bij het bedenken en de uitwerking van je concept rekening met belangrijke vragen die beantwoord moeten worden. Zoals:

- Wie neemt/nemen het initiatief?
- Wie is/zijn verantwoordelijk? Hoe ontstaat deze verantwoordelijkheid?
- Hoe komt men aan de geschikte kennis over bijvoorbeeld het onderhoud of de keuze voor het juiste groen?
- Hoe weet men wat andere bewoners willen? Wat is de voorkeur van de buurt? Een wildernis, een gazon, een beeldentuin, een speeltuin, etc?
- Hoe zorg je ervoor dat alle of zoveel mogelijk bewoners er bij worden betrokken?
- Hoe vindt de communicatie van de initiatieven plaats?
- Hoe zorg je voor continuïteit? Hoe werkt het als iemand gaat verhuizen of eigenaar-af wil worden?
- Wat zijn de regels (rechten en plichten)? Waardoor houden bewoners zich aan de regels?
- Welke rol spelen de instanties (gemeente, woningbouwvereniging, e.a.)?
- Wie financiert de beplanting, het onderhoud, onderhoudsmaterialen, een speeltuin, etc?

Jouw idee moet de gezondheid, het welbevinden en de sociale cohesie van bewoners uit de buurt bevorderen. Jouw vorm van eigenaarschap zorgt ervoor dat bewoners zorg dragen, betrokken zijn en verantwoordelijkheid dragen voor het Nabije Groen in hun buurt.

We zijn **niet** op zoek naar ideeën over hoe instanties de bewoners van buurten op innovatieve wijze kunnen betrekken bij groene planvorming - denk aan het inrichten van een park of natuurgebied - samen met omwonenden en gebruikers.

Jouw concept

- Ÿ Houd bij het uitwerken van je concept rekening met de volgende voorwaarden:
 - Je concept mag maximaal 5 A4 beslaan. Wanneer je dit aantal overschrijdt, zullen er punten in mindering worden gebracht.
 - Je concept bestaat uit één bestand (PDF)
 - Het bestand is maximaal 10 MB groot. Grotere bestanden kunnen niet worden geüpload.
 - **LET OP! Om te voorkomen dat onderdelen van je concept wegvallen bij het printen van je concept, dien je je concept als PDF bestand te uploaden. Wanneer je geen PDF converter hebt, kun je via de volgende link een gratis PDF converter downloaden:**
http://download.cnet.com/PrimoPDF/3000-18497_4-10264577.html?part=dl-10264577&subj=dl&tag=button
- Ÿ Ontwerpen, schetsen, afbeeldingen en/of andere visualisaties om je idee te verduidelijken dienen in je concept verwerkt te worden.
- Ÿ Het is niet toegestaan om persoonlijke gegevens zoals naam en studiegegevens in je concept te verwerken. Het concept wordt automatisch voorzien van een unieke code en een digitale tijdstempel. Concepten die wel persoonlijke gegevens bevatten, kunnen worden uitgesloten van het winnen van prijzengeld.

In je concept vragen wij je de volgende onderdelen uit te werken:

Onderdeel 1: Omgevingsverkenning / kort onderzoek (max. 2 A4)

- Ga op zoek naar succesvolle voorbeelden van eigenaarschap (vergelijkbaar als die van tennis- en golfverenigingen) in binnen- en/of buitenland. Waardoor zijn deze vormen van eigenaarschap succesvol? Wat zijn de sterke punten?
- Hoe ervaar jij zelf groen in jouw straat en in jouw buurt? Wat zou je daaraan willen veranderen? Zou je daar zelf bij betrokken willen worden en op welke wijze dan? Bijvoorbeeld: zie jij jezelf een dag per maand of een dag per jaar samen met andere bewoners het groen in jouw straat of wijk onderhouden? Zou jij eventueel verantwoordelijk willen zijn om het e.e.a. te organiseren en in gang te zetten?

Onderdeel 2: Jouw concept (max. 3 A4)

- Bedenk een vernieuwend concept van eigenaarschap gericht op betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor het Nabij Groen. Bedenk een werkend concept voor jouw straat, buurt of wijk waar je zelf woont of die je goed kent. Geef aan waarom je deze keuze hebt gemaakt.
- Geef hierbij kort een aantal specifieke kenmerken van de straat, buurt of wijk waar jouw concept kan werken. Bijvoorbeeld veel koophuizen, huurhuizen of een combinatie? Veel ouderen of juist veel jongeren? Op [funda.nl](http://www.funda.nl) kan je ook meer vinden over relevante buurtkenmerken. Bijvoorbeeld: <http://www.funda.nl/buurtinfo/utrecht/watervogelbuurt/kenmerken/?ref=74898529>
- Probeer in je beschrijving rekening houden met alle vragen die in het onderdeel 'de Battle' zijn gesteld.

Beoordelingscriteria

- **Professionaliteit concept**
Zijn alle onderdelen goed en overzichtelijk uitgewerkt?
- **Verwachte resultaat**
Zorgt jouw concept voor meer betrokkenheid en verantwoordelijk van de bewoners? Draagt jouw idee bij aan de gezondheid, het welbevinden en de sociale cohesie van bewoners uit de buurt?
- **Verrassend/ Innovatief**
Is het concept verrassend – ook vanuit het perspectief van bewoners, overheden en woningbouwverenigingen?
- **Haalbaarheid**
Is het concept haalbaar en kan InnovatieNetwerk jouw idee daadwerkelijk uitproberen en 'uitrollen'?

Voorwaarden, spelregels en prijzengeld

- Je kunt uitsluitend via de website van Batte of Concepts aan deze InnovatieNetwerk Battle deelnemen. Dit doe je door je concept op de site van Battle of Concepts te uploaden.
- Om je concept te kunnen uploaden moet je eerst een 'Battle account' aanmaken.
- Je concept dient uiterlijk 17 januari 2010 te zijn ontvangen.
- Met de inzending van je concept ga je ermee akkoord dat al rechten met betrekking tot het door jouw ingezonden concept (in het bijzonder de intellectuele rechten) overgaan naar het InnovatieNetwerk. Daarnaast doe je afstand van alle niet overdraagbare rechten met betrekking tot het ingezonden concept. Als je hier niet mee akkoord gaat, is deelname aan deze InnovatieNetwerk Battle niet mogelijk.
- Je krijgt direct een bevestiging van Battle of Concepts als je concept succesvol is verzonden.
- De Battle is exclusief voor studenten (HBO en WO t/m 30 jaar) en Young Professionals (afgestudeerd HBO en WO t/m 30 jaar).
- Je concept wordt anoniem doorgestuurd zodat kan worden uitgesloten dat de jury bepaalde deelnemers zou kunnen voortrekken.
- Het is niet toegestaan om persoonlijke gegevens zoals naam en studiegegevens in je concept te verwerken. Je concept wordt automatisch voorzien van een unieke code en een digitale tijdstempel. Concepten die wel over persoonlijke gegevens beschikken kunnen worden uitgesloten voor het winnen van prijzengeld.
- Het prijzengeld is in totaal 5.000 euro en wordt verdeeld volgens de standaardverdeelsleutel:
 - 1e prijs 1.500 euro
 - 2e prijs 750 euro
 - 3e prijs 350 euro
 - nrs. 4 t/m 10 prijs 200 euro
 - nrs. 11 t/m 20 prijs 100 euro
- Er kan niet over de uitslag van deze Battle worden gecorrespondeerd.
- Deelnemers kunnen ook in groepjes meedoen. Er is een hoofddeelnemer aan wie het prijzengeld wordt uitgekeerd. De punten worden gelijkmatig verdeeld over de groepsleden. Alle groepsleden dienen zich in te schrijven i.v.m. uitnodigingen voor een eventuele prijsuitreiking/brainstormsessie.
- Medewerkers van InnovatieNetwerk zijn uitgesloten van deelname.
- De uitslag van de Battle zal uiterlijk vier weken na de uiterste inzenddatum bekend worden gemaakt.
- Het prijzengeld zal uiterlijk twee weken na de bekendmaking van de uitslag aan de winnaars worden uitgekeerd.